

Public Expenditure Management
Peer Assisted Learning

**Sastanak PEMPAL mreže - Fiskalna transparentnost i odgovornost
Moskva, 27-29. maj 2014.**

Efekti FMIS-a na transparentnost budžeta Da li vlade izveštavaju o tome gde odlazi novac?

Cem Dener i Saw Young (Sandy) Min

Praksa upravljanja i menadžmenta u javnom sektoru (PRMPS)
Mreža za smanjenje siromaštva i ekonomsko upravljanje (PREM)
Svetska banka

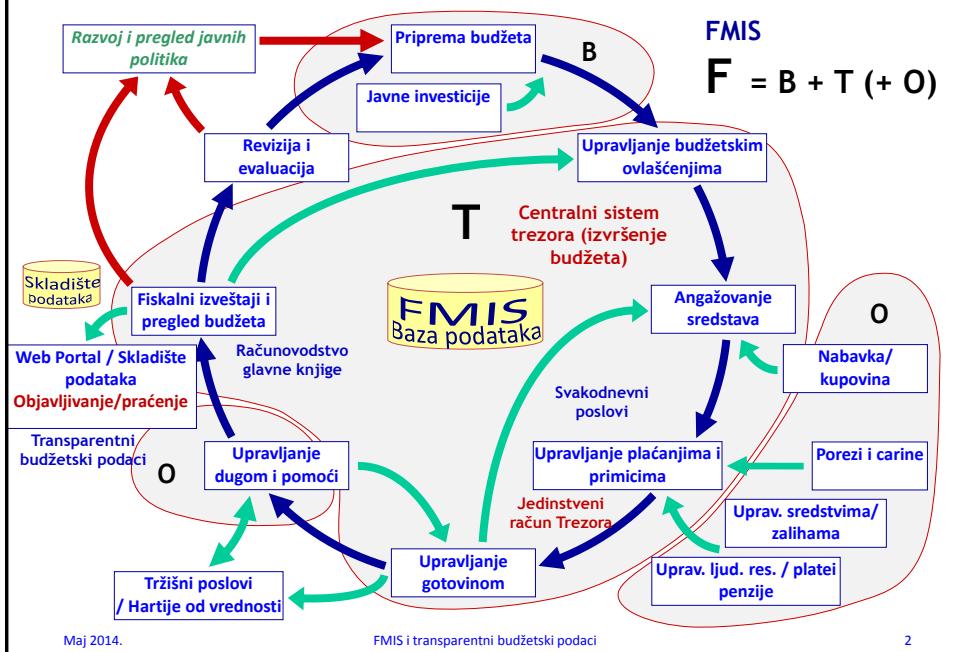
Sadržaj

- Šta je FMIS?
- FMIS i transparentni budžetski podaci
- Reference: resursi na internetu za FMIS

Maj 2014. FMIS i transparentni budžetski podaci 1

Šta je FMIS?

Zašto integrisani FMIS?

Prelazak na integriran FMIS

- ▶ U mnogim ekonomijama, inicijalne reforme PFM (Upravljanja javim finansijama) bile su koncentrisane na uspostavljanje funkcionalnog Trezora/FMIS-a i jedinstvenog računa Trezora (JRT) radi rešavanja operativnih/tehničkih problema.
- ▶ Dizajniraju se FMIS rešenja sledeće generacije da bi se operativni sistemi PFM (OLTP) kombinovali sa velikim mogućnostima skladišta podataka i višedimenzionalnim analitičkim upitima (OLAP) radi podrške učinkovitom prognoziranju/planiranju, praćenju učinka i odlučivanju.
- ▶ Postoji sve veće interesovanje za obelodanjivanje informacija o javnim finansijama kao "transparentnih podataka" (kako bi se poboljšali transparentnost, odgovornost i učešće).

Nova uloga Ministarstva finansija (MF) >>>

Objavljivanje transparentnih budžetskih podataka

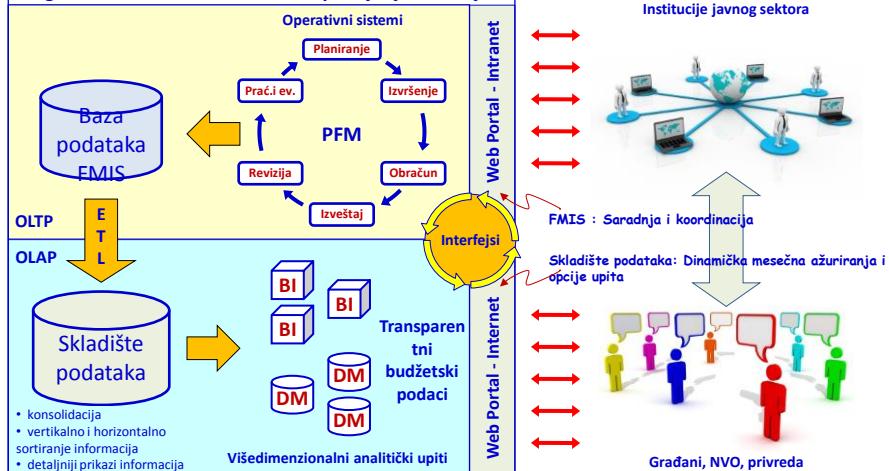

Zašto integrisani FMIS?

Ciljevi: svakodnevno evidentiranje i saopštavanje podataka o javnim finansijama i poboljšano pružanje usluga

Integrисани информациони систем за управљање финансијама

OLTP : Online obrada transakcija OLAP : Online analitička obrada ETL : Izvlačenje, transformisanje, učitavanje podataka
BI : Sistem poslovne inteligencije DM : Traženje
Maj 2014. FMIS i transparentni budžetski podaci

FMIS

Sadržaj

- Šta je FMIS?
- FMIS i transparentni budžetski podaci
- Reference: resursi na internetu za FMIS

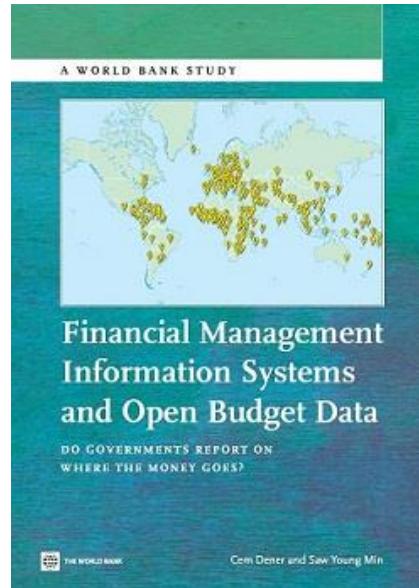
FMIS i transparentni budžetski podaci

FMIS i transparentni budžetski podaci

Da li vlade izveštavaju o tome gde odlazi novac? ²

Septembar 2013.

Ova studija je prvi pokušaj da se istraže efekti FMIS-a na objavljivanje transparentnih budžetskih podataka i unapređenje transparentnosti budžeta. Prikupljen je obiman skup podataka putem poseta web sajtovima javnih finansija u 198 ekonomija i sakupljanja dokaza o korišćenju 176 FMIS-ova u objavljivanju transparentnih budžetskih podataka. Očekuje se da nalazi studije pruže sveobuhvatan pregled aktuelnih praksi vlada širom sveta i da podstaknu diskusiju o transparentnosti budžeta i učešću.

² Cem Dener i Saw Young (Sandy) Min, "Informacioni sistemi za upravljanje finansijama i transparentni budžetski podaci: Da li vlade izveštavaju o tome gde odlazi novac?", studija Svetske banke, oktobar 2013.

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

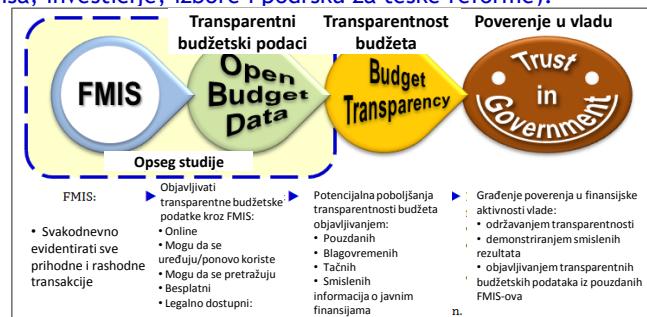
6

Zašto transparentni budžetski podaci?

Koristi od objavljivanja pouzdanih transparentnih budžetskih podataka

- ▶ Obelodanjivanje informacija o javnim finansijama građanima preko FMIS-a može da poboljša **transparentnost** ukoliko su objavljeni budžetski podaci tačni, lako dostupni i smisleni.
- ▶ Sa svoje strane, fiskalna transparentnost može da popravi **poverenje u vladu** ukoliko javnost pozitivno protumači motive za objavljivanje transparentnih budžetskih podataka i ukoliko se transparentnost dugo održi (utičući na pridržavanje propisa, investicije, izbore i podršku za teške reforme).
- ▶ Za njihovo ostvarivanje potrebno je političko opredeljenje na visokom nivou

Maj 2014.

Nalazi

Aktuelni status objavljivanja transparentnih budžetskih podataka iz FMIS-a

Grupa	Aktuelne prakse vlasta u pogledu objavljivanja TBP iz FMIS-a	Ekonomije	%E	Regioni	%R
A	Veoma vidljive (sveobuhvatne informacije)	24	12 %	16	10 %
	Argentina, Australija, Brazil, Kolombija, Ekvador, Salvador, Nemačka, Gvatemala, Indija, Irska, Republika Koreja, Meksiko, Holandija, Novi Zeland, Nikaragva, Paragvaj, Peru, Ruska Federacija, Singapur, Slovenija, Španija, Turska, Velika Britanija, Sjedinjene Američke Države				
B	Vidljive (znatne informacije)	69	35 %	57	34 %
	Afganistan, Albanija, Jermenija, Austrija, Bahrein, Bangladeš, Belgija, Butan, Bolivijska, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Kanada, Zelenortska Ostrva, Čile, Kina, Hrvatska, Češka Republika, Danska, Dominikanska Republika, Estonija, Finska, Francuska, Gabon, Gruzija, Gana, Honduras, Hong Kong, Island, Indonezija, Italija, Japan, Jordan, Kenija, Kirgistsanska Republika, Letonija, Liban, Litvanija, Makedonija, Madagaskar, Malezija, Malta, Mauricijus, Moldavija, Maroko, Namibija, Nepal, Norveska, Pakistan, Filipini, Poljska, Portugalska, Rumunija, Srbija, Slovačka Republika, Solomonska Ostrva, Južna Afrika, Šri Lanika, Švedska, Švajcarska, Tanzanija, Tajland, Istočni Timor, Tonga, Uganda, Ukrayina, Urugvaj, Venecuela, Vjetnam, Zambija				
C	Ograničena vidljivost (neke informacije)	60	30 %	56	33 %
	Alžir, Andora, Angola, Antigua i Barbuda, Azerbejdžan, Bahami, Belorusija, Bovčana, Burkina Faso, Kambodža, Kineski Tajpeh (Tajvan), Kostariča, Obala slonovače, Kibar, Džibuti, Dominika, Egipat, Etiopija, Fidži, Gambija, Grčka, Grenada, Gvineja Bisao, Gvajana, Hait, Madarska, Irak, Izrael, Jamačka, Kazahstan, Kosovo, Laos, Lesoto, Liberija, Luksemburg, Makao, Malavi, Maldivi, Mauritanijska, Mikronezija, Mongolija, Mozambik, Nigerija, Oman, Panama, Papua Nova Gvineja, Ruanda, Samoa, Saudijska Arabija, Senegal, Sierra Leone, Sveti Lucija, Švajcarska, Tadžikistan, Trinidad i Tobago, Tunis, Ujedinjeni Arapski Emirati, Zapadna Obala i Gaza, Jemen, Zimbabwe				
D	Minimalna vidljivost (minimalne ili nikakve informacije)	45	23 %	39	23 %
	Barbados, Belize, Benin, Brunel, Burundi, Kamerun, Centralnoafrička Republika, Čad, Komori, Demokratska Republika Kongo, Kuba, Ekvatorijalna Gvineja, Eritreja, Gvineja, Iran, Kiribati, Demokratska Republika Koreja, Kuvajt, Libija, Lichtenštajn, Mali, Mađarska Ostrva, Monako, Crna Gora, Mjanmar, Nauru, Niger, Palau, Katar, San Marino, Sao Tome i Principe, Sejšeli, Somalija, Južni Sudan, Sent Kits i Nevis, Sent Vincent i Grenadini, Sudan, Surinam, Sirija, Arapska Republika, Togo, Turkmenistan, Tuvalu, Uzbekistan, Vanuatu				
	Ukupno>	198		168	

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

8

Nalazi

I-1 Da li postoji namenski web sajt za objavljivanje informacija o javnim finansijama?

I-1 Da li postoji namenski web sajt za objavljivanje informacija o javnim finansijama?					
Bodovi	Odgovori	Ekonomije	%E	Regioni	%R
2	Postoji namenski web sajt za objavljivanje informacija o javnim finansijama, a na početnoj strani su jasno vidljivi linkovi ka publikacijama/izveštajima vezanim za budžet	125	63,1%	102	60,7%
1	Linkovi za informacije o javnim finansijama nisu jasno vidljivi na početnoj strani, a informacije su postavljene na zasebnim web sajтовima bez linkova sa početne strane	41	20,7%	37	22,0%
0	Ne postoji namenski web sajt za objavljivanje informacija o javnim finansijama	32	16,2%	29	17,3%

Distribucija nivoa dohotka

Nivo dohotka	0	1	2 Bodova
LIC	~10	~10	~35
LMIC	~5	~10	~30
UMIC	~5	~10	~30
HIC	~5	~10	~45

Regionalna distribucija

Region	0	1	2 Bodova
Afrika	~15	~10	~25
Istočna Azija i Pacifik	~5	~5	~15
Evropa i Centralna Azija	~5	~10	~20
Srednja Amerika i Karibi	~5	~5	~20
Bliski Istok i severna Afrika	~5	~5	~10

I-2 Da li postoji web sajt/dokument o FMIS rešenju?

I-2 Da li postoji web sajt/dokument o FMIS rešenju?					
Bodovi	Odgovori	Ekonomije	%E	Regioni	%R
2	Postoji poseban web sajt koji prikazuje karakteristike FMIS rešenja ili aktuelni status realizacije FMIS-a.	92	46,5 %	74	44,1%
1	Postojeće samo objavljeni referentni dokumenti/realizacija FMIS-a.	83	41,9 %	77	45,8%
0	Ne postoji web sajt niti dokument o FMIS rešenju.	23	11,6 %	17	10,1%

Maj 2014.

I-3 Šta je izvor podataka o javnim finansijama?

Bodovi	Odgovori	Ekonomije	% E	Regioni	% R
3	Dinamicki web sajt (povezani sa bazama podataka FMIS-a); interaktivne opcije upita za izveštaje (npr. CSV, XLS, ODF, XML, PDF)	12	6,1%	8	4,8%

Argentina, Brazil, Kolumbija, Finska, Nemačka, Republika Koreja, Meksiko, Peru, Ruska Federacija, Turska, Velika Britanija, SAD

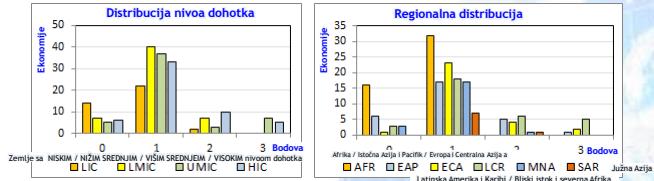
Bodovi	Odgovori	Ekonomije	% E	Regioni	% R
2	Dinamicki web sajt (neki su povezani sa bazama podataka) za prikaz podataka iz unapred definisane liste publikacija (uglavnom PDF format)	22	11,1%	17	10,1%

Bolivija, Čile, Kina, Danska, Ekvador, Salvador, Estonija, Gruzija, Indija, Japan, Kirgiška Republika, Malta, Holandija, Nikaragva, Paragvaj, Portugal, Singapur, Španija, Švedska, Kineski Tajpeh (Tajvan), Istočni Timor, Ukrainska

Bodovi	Odgovori	Ekonomije	% E	Regioni	% R
1	Statistički web sajt (nepovezani sa bazama podataka) za objavljanje podataka iz neidentifikovanih izvora (uglavnom u PDF formatu)	132	66,7%	114	67,9%

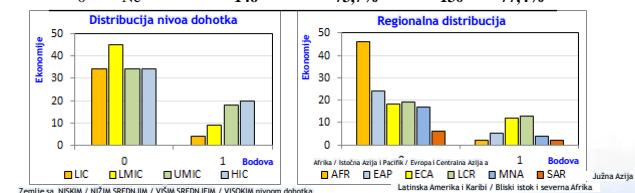
Nema objavljene informacije o javnim finansijama.

Bodovi	Odgovori	Ekonomije	% E	Regioni	% R
0	Nema objavljene informacije o javnim finansijama.	32	11,6%	17	17,2%

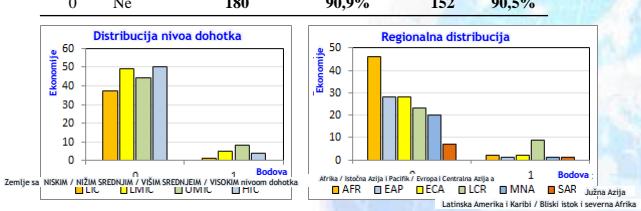
I-4 Postojanje transparentnih budžetskih podataka (online, koji se mogu uređiti/ponovo koristiti, besplatni)?

Bodovi	Odgovori	Ekonomije	% E	Regioni	% R
1	Da	52	26,3%	38	22,6%
0	Ne	146	73,7%	130	77,4%

I-5 Da li je u dinamičkim/statičkim izveštajima vidljiv naziv sistema?

Bodovi	Odgovori	Ekonomije	% E	Regioni	% R
1	Da	18	9,1%	16	9,5%
0	Ne	180	90,9%	152	90,5%

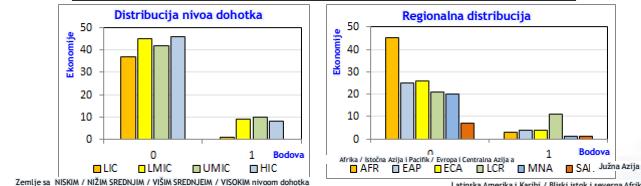

Nalazi

I-6 Da li je u dinamickim/statickim izvestajima vidljiva sistemska oznaka vremena?

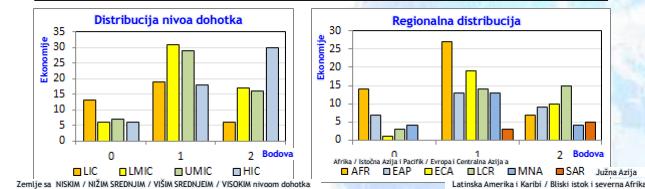
Bodovi	Odgovori	Ekonomije	%E	Regioni	%R
1	Da	28	14,1%	24	14,3%
0	Ne	170	85,9%	144	85,7%

I-7 Kvalitet> Kakav je kvalitet prikaza podataka o javnim finansijama?

Bodovi	Odgovori	Ekonomije	%E	Regioni	%R
2	Dobar kvalitet (prikanani izveštaji su informativni i lako dostupni i čitki).	69	34,8%	50	44,1%
1	Delimično privyatljiv (upotrebljive su neke od objavljenih informacija o JF).	97	49,0%	89	53,0%
0	Ispod željenog nivoa (većina objavljenih informacija o JF nije informativna).	32	16,2%	29	17,2%

Maj 2014.

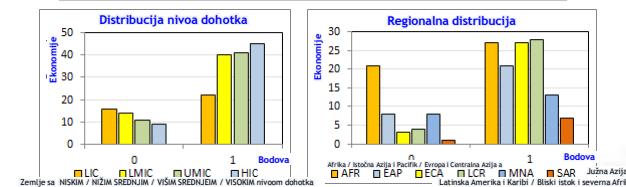
12

Nalazi

I-8 Sadržaj> Da li postoji dovoljan nivo detaljinosti?

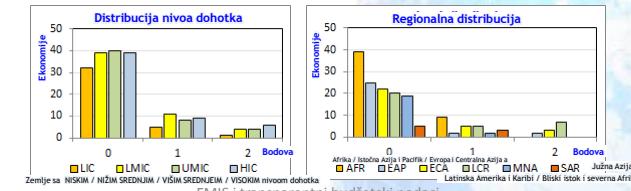
Bodovi	Odgovori	Ekonomije	%E	Regioni	%R
1	Da	148	74,7%	123	73,2%
0	Ne	50	25,3%	45	26,8%

I-9 Da li su prikazani budžetski rezultati lako razumljivi (budžet za gradane)?

Bodovi	Odgovori	Ekonomije	%E	Regioni	%R
2	Da (Sveobuhvatne informacije u smislenom formatu za građane. Veoma interaktivne).	15	7,6%	12	7,1%
1	Da (Osnovne informacije o budžetskom ciklusu i neki rezultati u upotrebljivom formatu).	33	16,7%	26	15,5%
0	Ne (Minimalne ili nikakve informacije o budžetu za građane).	150	75,7%	130	77,4%

Maj 2014.

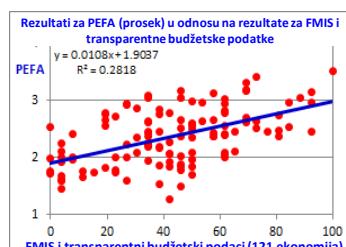
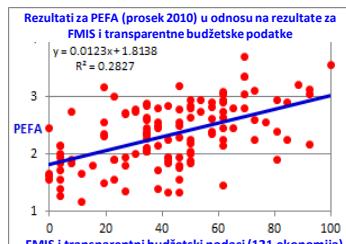
13

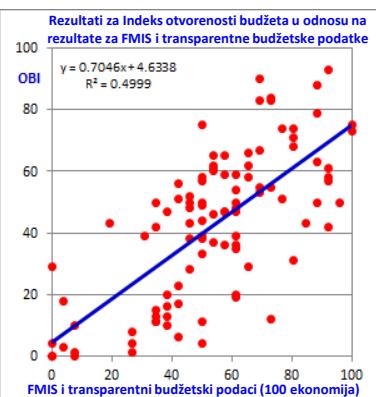
Nalazi

PEFA - Finansijska odgovornost u oblasti javnih rashoda

Poređenje sa PEFA indikatorima

Poređenje sa Indeksom otvorenosti budžeta (OBI)

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

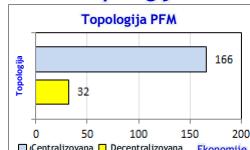
14

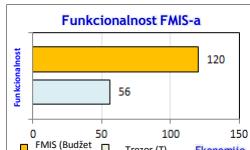
Nalazi

Karakteristike osnovnih FMIS rešenja

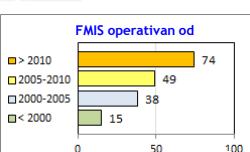
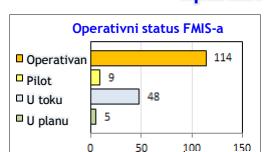
Topologija

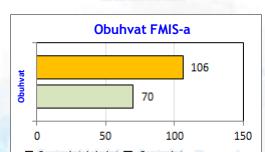
Funkcionalnost

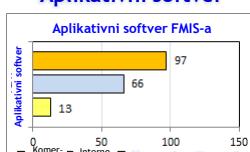
Operativni status

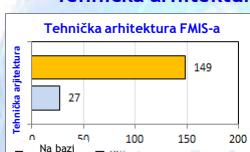
Obuhvat

Aplikativni softver

Tehnička arhitektura

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

15

Svetska mapa FMIS

Svetska mapa FMIS-ova (176 platformi u 198 ekonomija)

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

16

Svetska mapa FMIS

Svetska mapa FMIS-ova [A= 24, B=69, C= 60, D=45]

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

17

Web sajtovi za javne finansije

France

Ministry of Finance

<http://www.economie.gouv.fr>

Publications

PF Web Sites - January 2013

61

Gabon

Ministry of Finance

<http://www.budget.gov.ga/>

Publications

PF Web Sites - January 2013

62

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

18

Web sajtovi FMIS

Korea, Republic of

DBAS / dBrain

<https://www.digitalbrain.go.kr>

DBAS / dBrain

https://en.digitalbrain.go.kr/en/view/functions/functions_overview.jsp?code=DB0501

FMIS Web Sites - Jan 2013

Kyrgyz Republic

TMS

<http://www.kaztra.gov.kg/index.php/modemisitive/tms>

Latvia

FMIS / eKSE

http://www.kase.gov.lv/object_id=449

FMIS Web Sites - Jan 2013

24

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

19

Dobre prakse

Kriterijumi za izbor

- ▶ **Blagovremeno objavljivanje:** Tradicija redovnog objavljivanja doslednih informacija o javnim finansijama preko namenskih web sajtova.
- ▶ **Vidljivost FMIS-a:** Sveobuhvatne informacije o osnovnom FMIS rešenju ili skladištu podataka koje je korišćeno za objavljivanje informacija o javnim finansijama.
- ▶ **Opcije dinamičkih upita:** Pristup informacijama za sve prihode, alokacije i rashode preko korisnički definisanih (dinamičkih) upita u bazama podataka FMIS-a ili skladišta podataka.
- ▶ **Transparentni budžetski podaci:** Prikazivanje obimnog skupa transparentnih budžetskih podataka koji su objavljeni iz FMIS-a.
- ▶ **Pouzdanost podataka o javnim finansijama:** Vidljivost naziva sistema/oznake vremena na objavljenim izveštajima.
- ▶ **Kvalitet prikazivanja:** Postojanje interaktivnih i lakih za upotrebu grafičkih interfejsa za prikazivanje podataka o javnim finansijama i obezbeđivanje adekvatnih opcija za pretraživanje/preuzimanje.
- ▶ **Učinkovita upotreba transparentnih podataka:** Za građane dostupnost smislenih transparentnih podataka o fiskalnoj politici, učinku budžeta i postignućima (budžet za građane).

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

20

Dobre prakse

Nivo dohotka	#	Veb sajtovi vlada izabrani da istaknu neke od dobrih praksi
Visok dohotak	20	Australija, Austrija, Kineski Tajpeh (Tajvan), Danska, Estonija, Finska, Francuska, Nemačka, Irska, Japan, Republika Koreja, Holandija, Novi Zeland, Norveška, Singapur, Slovenija, Španija, Švedska, Velika Britanija, SAD
Viši srednji dohotak	17	Argentina, Brazil, Čile, Kina, Kolumbija, Dominikanska Republika, Ekvador, Jordan, Malezija, Mauricijus, Meksiko, Peru, Ruska Federacija, Tajland, Turska, Urugvaj, Venecuela
Niži srednji dohotak	12	Bolivijska, Gvatemala, Salvador, Indija, Indonezija, Maroko, Nikaragua, Pakistan, Paragvaj, Filipini, Vijetnam, Zambija
Nizak dohotak	4	Madagaskar, Gambija, Istočni Timor, Zapadna Obala i Gaza

Region	#	Veb sajtovi vlada izabrani da istaknu neke od dobrih praksi
Afrika	4	Madagaskar, Mauricijus, Gambija, Zambija
Istočna Azija i Pacifik	13	Australija, Kina, Kineski Tajpeh (Tajvan), Indonezija, Japan, Malezija, Novi Zeland, Republika Koreja, Filipini, Singapur, Tajland, Istočni Timor, Vijetnam
Evropa i centralna Azija	15	Austrija, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Nemačka, Irska, Holandija, Norveška, Ruska Federacija, Slovenija, Španija, Švedska, Turska, Velika Britanija
Severna i južna Amerika	16	Argentina, Brazil, Čile, Kolumbija, Dominikanska Republika, Ekvador, Salvador, Gvatemala, Meksiko, Nikaragua, Paragvaj, Peru, Urugvaj, SAD, Venecuela
Bliski istok i severna Afrika	3	Jordan, Maroko, Zapadna Obala i Gaza
Južna Azija	2	Indija, Pakistan

Grupa FMIS i transparentni budžetski podaci	#	Veb sajtovi vlada izabrani da istaknu neke od dobrih praksi
A	24	Argentina, Australija, Brazil, Kolombija, Ekvador, Salvador, Nemačka, Gvatemala, Indija, Irska, Republika Koreja, Meksiko Holandija, Novi Zeland, Nikaragua, Paragvaj, Peru, Ruska Federacija, Singapur, Slovenija, Španija, Turska, Velika Britanija, Sjedinjene Američke Države
B	26	Austrija, Bolivijska, Čile, Kina, Danska, Dominikanska Republika, Estonija, Finska, Francuska, Indonezija, Japan, Jordan, Madagaskar, Malezija, Mauricijus, Maroko, Norveska, Pakistan, Filipini, Švedska, Tajland, Istočni Timor, Urugvaj, Vijetnam, Venecuela, Zambija
C	3	Kineski Tajpeh (Tajvan), Gambija, Zapadna Obala i Gaza

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

21

FMIS i transparentni budžetski podaci

Prikaz izabranih slučajeva - I

Australija

Odeljak [Publikacije i izveštaji](#) web sajta Ministarstva finansija i deregulacije Australije sadrži veliki broj ključnih dokumenata objavljenih u prethodnoj deceniji. Tu su, između ostalog, ustaljeni standardi za objavljivanje na internetu, upravljanje sadržajem, transparentne podatke, bezbednost informacija, IKT infrastrukturu i vodič za softver sa otvorenim kodom. Takođe je dostupno i Uputstvo za Vladu Australije za objavljivanje [informacija iz javnog sektora](#) na web-sajtu Otvorene vlade (<http://data.gov.au>). I na kraju, dostupne su obimne informacije na sajtu [DataCatalogue.org](#) koji je napravljen kao sveobuhvatna lista katalogova transparentnih podataka u svetu.

Indija

Ministarstvo finansija redovno prikazuje sveobuhvatne podatke (<http://www.finin.mincin>) o indijskom državnom budžetu, statistici javnih finansijsa, javnom dugu, tenderima i mesečnim ekonomskim izveštajima. Državne funkcije računovodstva i izveštavanja podržane su preko rešenja e-Lekha (od 2007) koje je razvio Nacionalni centar za informatiku za službu Državnog revizora. Većina izveštaja o izvršenju budžeta se priprema i objavljuje iz rešenja e-Lekha. Izveštaji objavljeni na web sajtu Ministarstva finansija mogu da se pogledaju ili preuzmu u PDF formatu.

Maj 2014

FMIS i transparentni budžetski podaci

22

FMIS i OBD

Prikaz izabranih slučajeva - II

Vietnam

Web sajt Ministarstva finansija (<http://www.mof.gov.bn>) prikazuje obimne transparentne budžetske podatke o učinku izvršenja državnog i lokalnih budžeta iz postojećih informacionih sistema. Očekuje se da novi **Informacioni sistem za upravljanje trezorom i budžetom** (TAMBIŠ) bude potpuno operativan 2013. godine radi podrške objavljivanju transparentnih budžetskih podataka. Svi izveštaji o budžetu, investicijama i završni izveštaji redovno se ažuriraju i prikazuju na mreži, sa odgovarajućim linkovima za preuzimanje prikazanih rezultata u XLS formatu.

A collage of images from the website. It includes the Vietnamese national emblem at the top left; a large, ornate building with many windows and classical architectural details; a close-up of several vibrant red roses; and a person's hands holding a small book or document. The overall theme is the celebration of the 100th anniversary of the founding of the Party.

Dominikanska Republika

Sistema **Integral de Gestión Financiera** (SIGEF) pruža blagovremene i pouzdane informacije o izvršenju budžeta. Izveštaji objavljeni na web sajtu Ministarstva uključuju i zaglavlje sa nazivom sistema i ozнаком datuma/vremena. Na web sajtu Ministarstva dostupni su i drugi mesečni statistički podaci zasnovani na bazi podataka SIGEF-a.

Mai 2014

EMIS i transparentni budžetski podaci

23

Smernice za objavljivanje transparentnih budžetskih podataka

Sledeće preporuke se upućuju (a) državnim funkcionerima; (b) građanima i grupama civilnog društva i (c) nadzornim agencijama radi eventualnih poboljšanja učinka u objavljivanju podataka o javnom finansijama preko FMIS-a i učinkovitog upravljanja javnim finansijama:

- ▶ Dostupnost blagovremenih i sveobuhvatnih budžetskih informacija
- ▶ Obelodanjivanje pojedinosti o osnovnim informacionim sistemima
- ▶ Dostupnost korisnički definisanih (dinamičkih) mogućnostipostavljanja upita i izveštavanja
- ▶ Objavljivanje pouzdanih i međusobno povezanih transparentnih budžetskih podataka
- ▶ Identifikovanje izvora podataka o javnim finansijama
- ▶ Unapređenje kvaliteta prikazivanja
- ▶ Promovisanje učinkovite upotrebe transparentnih budžetskih podataka

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

24

Zaključci

Razvijanje robusnih FMIS rešenja kao izvora transparentnih budžetskih podataka i merenje efekata FMIS-a na transparentnost budžeta i dalje su glavni izazovi.

Brzo i uz skromne investicije mogu da se razviju inovativna rešenja za unapređenje transparentnosti budžeta, čak i u teškim okolnostima, ukoliko postoji politička volja i opredeljenje vlade.

- ▶ I pored toga što postoji oko 176 FMIS platformi u 198 ekonomija, većina publikacija koje objavljaju vlade nije povezana sa osnovnim bazama podataka i nema velike usredsređenosti na objavljivanje “transparentnih budžetskih podataka”.
- ▶ Sve skupa u samo 48 zemalja (24%) civilno društvo i građani imaju priliku da informacije o javnim finansijama objavljene na internetu (portali za budžet za građane i transparentnost) iskoriste za praćenje budžeta.
- ▶ Isto tako se u mnogim zemljama ne čini da organizacije za eksternu reviziju učinkovito koriste FMIS platforme prilikom praćenja finansijskih aktivnosti vlade ili revizije budžetskih rezultata.

Glavni zaključak je:

“Ono što vidite (ni)je (uvek) ono što dobijate”

na web sajtovima vlada. U mnogim ekonomijama su potrebni dodatni naporci za izgradnju poverenja u budžetske podatke koje objavljaju vlade.

25

Prakse objavljivanja transparentnih budžetskih podataka u zemljama članicama PEMPAL-a - I

FMIS & OBD data set					Q1> Does the Finance Ministry/Dept have a web site or portal dedicated to publish Public Finance (PF) information?				Q2> Is there a web site / doc on FMIS solution?				Q3> What is the source of information for publishing PF information?					
	Economy	Level	Population	GNI	GNP/C	Q1.1 MoF URL	Q1.2 Org Name	Q1.3	Q1.4 PF Data URL	Q2.1	Q2.2 FMIS URL	Q3.1	Q3.2 Dynamic Q	Q3.3	Q3.4 Open Data	Q3.5	Q3.6	Q3.7 Reliability
1	Albania	LMIC	3,216	12,788	3,980	http://www.mfini.gov.al	Ministry of Finance	2	http://www.mfini.gov.al	1	http://www.mfini.gov.al	1	-	1	http://www.mfini.gov.al	0	0	http://www.mfini.gov.al
2	Armenia	LMIC	3,109	10,409	3,369	http://www.mfini.am	Ministry of Finance	1	http://www.mfini.am	1	http://www.mfini.am	1	-	1	http://www.mfini.am	0	0	-
3	Azerbaijan	UMIC	9,168	48,820	5,299	http://www.mally.gov.az	Ministry of Finance	1	http://www.mally.gov.az	1	http://www.mally.gov.az	1	-	0	-	0	0	-
4	Belarus	UMIC	9,478	55,236	5,839	http://www.mfin.minsk.gov.by	Ministry of Finance	2	http://www.mfin.minsk.gov.by	1	http://www.mfin.minsk.gov.by	1	-	0	-	0	0	-
5	Bosnia and Herzegovina	UMIC	3,752	17,951	4,789	http://www.mf.mh.ba	Bosnia and Herzeg	2	http://www.mf.mh.ba	1	http://www.mf.mh.ba	2	-	1	http://www.mf.mh.ba	0	0	-
6	Bulgaria	UMIC	7,476	48,819	6,539	http://www.mf.mn.gv	Bulgaria Ministry of Finance	2	http://www.mf.mn.gv	1	http://www.mf.mn.gv	2	-	1	http://www.mf.mn.gv	1	0	-
7	Croatia	HIC	4,407	59,618	13,539	http://www.mf.hr	Croatia Ministry of Finan	2	http://www.mf.hr	1	http://www.mf.hr	1	-	1	http://www.mf.hr	0	0	-
8	Georgia	LMIC	4,486	12,849	2,889	http://www.mof.gov.ge	Ministry of Finance	2	http://www.mof.gov.ge	2	http://treasury.gov.ge	2	-	0	-	0	0	-
9	Hungary	HIC	9,974	126,921	12,730	http://www.korm.hu	Ministry for Financ	2	http://www.korm.hu	1	http://www.wds.hu	1	-	0	-	0	0	-
10	Kazakhstan	UMIC	16,558	136,727	8,289	http://www.mfin.kz	Kazakhstan Ministr	2	http://www.mfin.kz	1	http://www.mfin.kz	1	-	1	http://www.mfin.kz	0	0	-
11	Kosovo	LMIC	1,794	6,322	3,520	http://mf.rks.gov.krs	Ministry of Finance	1	http://mf.rks.gov.krs	1	http://mf.rks.gov.krs	1	-	0	-	0	0	-
12	Kyrgyz Republic	LIC	5,507	4,866	880	http://www.mfin.kg	Ministry of Finance	2	http://www.mfin.kg	1	http://www.mfin.kg	2	-	2	http://budget.kgn.kg	1	http://www.kaz.mn	0
13	Macedonia	UMIC	2,064	4,730	2,479	http://www.mfin.mn.gv	Ministry of Finance	2	http://www.mfin.mn.gv	1	http://www.mfin.mn.gv	2	-	0	-	0	0	-
14	Moldova	UMIC	3,559	7,056	1,980	http://mf.moldova.gov.md	Moldova Ministr	1	http://mf.moldova.gov.md	1	http://mf.moldova.gov.md	1	-	0	-	0	1	http://www.mf.gov.md
15	Montenegro	UMIC	632	4,517	7,140	http://www.mf.mn.gv	Montenegro Ministr	1	http://www.mf.mn.gv	1	http://www.mf.mn.gv	1	-	1	http://www.mf.mn.gv	1	0	-
16	Romania	UMIC	21,390	169,192	7,910	http://www.dicutii.mfi.ro	Romania Ministr	1	http://www.dicutii.mfi.ro	1	http://www.dicutii.mfi.ro	1	-	0	-	0	0	-
17	Russian Federation	UMIC	141,930	152,274	10,790	http://www.mfin.mrf.ru	Russia Ministry of Finan	2	http://www.mfin.mrf.ru	1	http://www.mfin.mrf.ru	3	-	1	http://www.mfin.mrf.ru	1	0	-
18	Serbia	LMIC	7,261	41,287	5,699	http://www.mf.gov.rs	Serbia Ministry of Finan	2	http://www.mf.gov.rs	2	http://www.trezo.rs	1	-	0	-	0	0	-
19	Tajikistan	LIC	6,977	6,078	870	http://www.mfin.tj	Ministry of Finance	1	http://www.mfin.tj	1	http://www.mfin.tj	1	-	0	-	0	0	-
20	Turkey	UMIC	73,640	766,621	10,410	http://www.maliy.gov.tr	Turkish Ministry of Finan	2	http://www.maliy.gov.tr	2	https://www.kbs.gov.tr	3	-	1	https://ebute.bu	1	https://ebute.bu	0
21	Ukraine	LMIC	45,706	142,865	3,139	http://www.mfin.gov.ua	Ministry of Financ	2	http://www.mfin.gov.ua	1	http://www.mfin.gov.ua	2	-	1	http://www.mfin.gov.ua	1	http://www.mfin.gov.ua	0
22	Uzbekistan	LMIC	29,341	44,232	1,510	http://www.mf.uz	Ministry of Finance	1	http://www.mf.uz	1	http://pid.abb.org.uz	1	-	0	-	0	0	-

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

26

Prakse objavljivanja transparentnih budžetskih podataka u zemljama članicama PEMPAL-a - II

FMIS & OBD data set					Q4> Is the PF information meaningful to citizens or budget				Q5> Is the data str/list of B/C/Co published?				Q6> Annual budget plans				Q7> Medium-Term Expenditure Framework				Q8> Investment plans				Q9> Budget execution results				Q10> External audit of budget			
	Economy	Level	Population	GNI	Q4.1	Q4.2	Q4.3	Q4.4 Ctr Budget	Q5.1	Q5.2 B/C/Co	Q6.1	Q6.2	Q6.3	Q7.1	Q7.2	Q7.3	Q7.4	Q8.1	Q8.2	Q8.3	Q9.1	Q9.2	Q9.3	Q9.4	Q10.1	Q10.2	Q10.3					
1	Albania	LMIC	3,216	12,788	3,980	1	1	0	1	http://www.mfini.gov.al	1	1	2003	1	1	3	2002	0	-	1	2	1	2002	1	1	2009						
2	Armenia	LMIC	3,109	10,409	3,369	1	1	2	0	http://www.mfini.am	1	1	2003	1	1	3	2003	0	-	1	4	1	2007	1	0	2009						
3	Azerbaijan	UMIC	9,168	48,820	5,299	1	1	0	1	http://www.mally.gov.az	1	1	2000	0	-	-	-	-	-	1	4	0	2000	0	-	-						
4	Belarus	UMIC	9,478	55,236	5,839	1	1	0	0	http://www.mfin.minsk.gov.by	1	1	2000	0	-	-	-	-	-	1	2	1	2005	0	-	-						
5	Bosnia and Herzegovina	UMIC	3,752	17,951	4,789	1	1	0	1	http://www.mf.mh.ba	1	1	2000	1	1	3	2008	0	-	1	4	0	2006	1	0	2011						
6	Bulgaria	UMIC	7,476	48,819	6,539	1	1	0	0	http://www.mf.mn.gv	1	1	1997	1	1	3	2007	0	-	1	2	1	2002	0	-	-						
7	Croatia	HIC	6,977	59,618	8,078	1	1	0	1	http://www.mf.mn.gv	1	1	1998	1	1	3	2010	0	-	1	4	1	1998	0	-	-						
8	Georgia	LMIC	4,486	12,849	2,889	1	1	1	0	http://www.mof.gov.ge	1	1	2004	1	1	4	2006	1	1	2012	1	2	1	2004	0	-	-					
9	Hungary	HIC	9,974	126,921	12,730	1	1	0	0	http://www.korm.hu	1	1	2003	0	-	-	-	-	-	1	4	1	2003	1	1	2001						
10	Kazakhstan	UMIC	16,558	136,727	8,289	1	1	0	1	http://www.mfin.kz	1	1	2000	1	0	3	2010	0	-	1	2	1	2011	0	-	-						
11	Kosovo	LMIC	1,794	6,322	3,520	1	1	0	0	http://mf.rks.gov.krs	1	0	2010	1	0	3	2009	0	-	1	2	0	2011	1	0	2011						
12	Kyrgyz Republic	LIC	5,507	4,866	880	1	1	2	0	http://map.okm.kg	1	0	2010	1	0	3	2009	0	-	1	2	0	2011	1	0	2011						
13	Macedonia	UMIC	2,064	4,730	2,479	1	1	0	1	http://www.mfin.mn.gv	1	1	2008	1	0	3	2008	1	1	2009	0	-	-	-	-	-	-					
14	Moldova	UMIC	3,559	7,056	1,980	1	1	0	1	http://mf.moldova.gov.md	1	1	2004	1	1	3	2007	0	-	1	4	1	2006	1	1	2008						
15	Montenegro	UMIC	632	4,517	7,140	1	0	0	0	http://mf.mn.gv	1	0	-	0	-	-	-	-	-	1	4	1	2005	0	-	-						
16	Romania	UMIC	21,390	136,727	7,910	1	1	0	1	http://www.dicutii.mfi.ro	1	1	2001	1	0	3	2011	1	1	2006	1	1	2004	0	-	-						
17	Russian Federation	UMIC	141,930	152,274	10,790	2	1	0	1	http://www.mfin.mrf.ru	1	1	1997	1	1	3	2008	0	-	1	2	1	1997	1	1	2007						
18	Serbia	LMIC	7,261	41,287	5,699	2	1	0	0	http://www.mf.gov.rs	1	1	2008	1	1	3	2008	0	-	1	2	1	2008	1	1	2008						
19	Tajikistan	LIC	6,977	6,078	870	1	1	0	0	http://www.mfin.tj	1	1	2008	1	1	3	2008	0	-	1	3	1	2009	0	-	-						
20	Turkey	UMIC	73,640	766,621	10,410	2	1	1	1	http://www.bnk.gov.tr	1	1	2004	1	1	3	2006	1	1	2004	1	2	1	2004	1	0	2004					
21	Ukraine	LMIC	45,706	142,865	3,139	1	1	0	0	http://www.mfin.gov.ua	1	1	1992	1	0	3	2010	0	-	1	2	1	2003	1	1	1999						
22	Uzbekistan	LMIC	29,341	44,232	1,510	1	0	0	0	http://www.mf.uz	1	0	2006	0	-	-	-	0	-	1	4	0	2006	0	-	-						

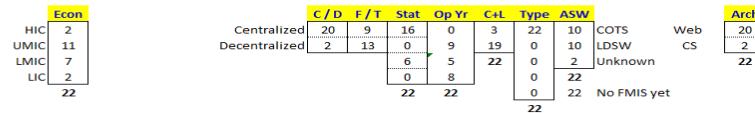
May 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

27

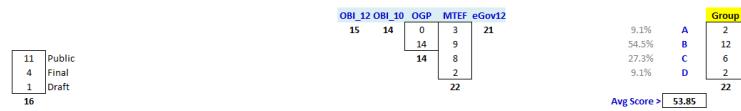
Prakse objavljivanja transparentnih budžetskih podataka u zemljama članicama PEMPAL-a - III

Maj 2014.

Prakse objavljivanja transparentnih budžetskih podataka u zemljama članicama PEMPAL-a - IV

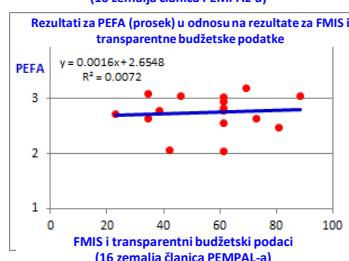
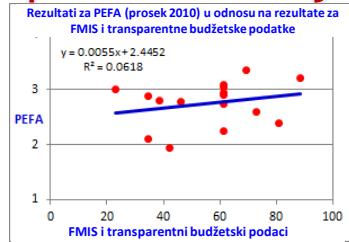

Maj 2014.

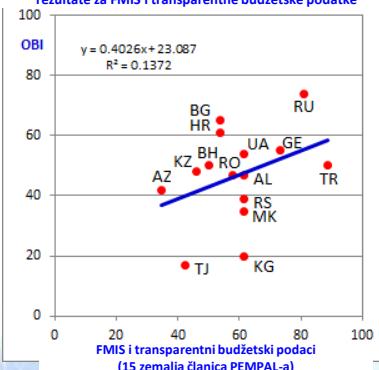

FMIS i transparentni budžetski podaci

Prakse objavljivanja transparentnih budžetskih podataka u zemljama članicama PEMPAL-a - V

Rezultati za Indeks otvorenosti budžeta (OBI) u odnosu na rezultate za FMIS i transparentne budžetske podatke

April 2014

FMIS i transparentni budžetski podaci

30

FMIS i transparentni budžetski podaci

FMIS i transparentni budžetski podaci u zemljama članicama PEMPAL-a > Zapažanja

- ▶ Različite FMIS platforme funkcionišu u svim zemljama članicama PEMPAL-a. Međutim, malo je dokaza da se objavljaju blagovremene informacije o "javnim finansijama" iz pouzdanih baza podataka FMIS-a na internetu.
- ▶ Samo nekoliko zemalja je usredsređeno na objavljivanje "transparentnih budžetskih podataka".
- ▶ Postoji više web sajtova za "budžet za građane", ali sa ograničenim mogućnostima za participativno budžetiranje.
- ▶ Organizacije za eksternu reviziju ne koriste delotvorno FMIS platforme prilikom praćenja finansijskih aktivnosti vlade ili revizije budžetskih rezultata.

Moguća unapređenja

- ▶ Objavljivanje redovnih novih informacija (mesečno/kvartalno) na postojećim web sajтовima koristeći dostupne baze podataka FMIS-a i istorijske podatke.
- ▶ Promovisanje objavljivanja "transparentnih budžetskih podataka" (obuhvatajući plan u odnosu na ostvarenje za budžetske prihode i rashode).
- ▶ Obezbeđivanje pristupa građanima i NVO da prate izvršenje budžeta (Objavljivanje informacija o izvršenju budžeta i povratnih informacija o rezultatima/uslugama preko web sajtova i mobilnih aplikacija).

31

Sadržaj

- Šta je FMIS?
- FMIS i transparentni budžetski podaci
- Reference: resursi na internetu za FMIS

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

32

Web strana PRMPS FMIS

www.worldbank.org/publicfinance/fmis

The Greater Than Leadership (GTL) Program for FMIS Workshop

Following the GTLAFMIS workshop held in Seoul (Dec 9-15, 2012) three countries (Albania, Philippines, and Vietnam) initiated several Rapid Results Initiatives (RRI) since February 2013, to address some of the adaptive (non-technical) challenges in ongoing FMIS development programs. [Read more >](#)

Financial Management Information Systems (FMIS)

Financial Management Information Systems (FMIS) support the automation and integration of public financial management processes including budget formulation, execution (e.g. commitment control, cash/debt management, treasury operations), accounting, and reporting. FMIS solutions can significantly improve the efficiency and equity of government operations, and offer a great potential for increasing participation, transparency and accountability. The World Bank is a leading provider of financing and technical assistance for FMIS development.

The FMIS World Map presents basic information about 170 FMIS solutions in 198 economies worldwide (as of Sep'13) using Google Maps.

Detailed information about these FMIS platforms and government practices related to publishing open budget data

KNOWLEDGE PRODUCTS

- › TSA Rapid Assessment Toolkit V2 (Feb'14) [PDF]
- › FMIS & Open Budget Data (Sep'13)
 - Language: English, Russian, French, Spanish, Portuguese, Arabic, Chinese, Korean, Turkish
- › FMIS & OBD Data Set [XLS]
- › FMIS Study (Apr'11)
 - Language: English, Russian, French, Spanish, Portuguese, Arabic, Chinese, Vietnamese, Turkish
- › FMIS Data Mapper (Jan'14)
- › FMIS World Map (Sep'13)
- › Seminars & Workshops since Sep'10

EVENTS

- [May 13-15, 2014] ADB Conference - Korean Experience: Lessons for Latin American and Caribbean Development
- [May 6, 2014] FMS CoP Meeting #31 - A discussion on Aid Information

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

33

Zajednica prakse za FMIS

<https://eTeam.worldbank.org/FMIS>

The screenshot shows the eTeam platform interface for the Financial Management Information Systems (FMIS) Community of Practice. The top navigation bar includes links for Feedback and Help, and a Remove from favorites button. The main content area is divided into several sections:

- Announcements:** A table listing recent announcements, such as FMIS CoP Mtg #31 (May 5, 2014) and FMIS & OBD Study #30 (Apr 30, 2014).
- Shared Documents:** A table listing shared documents like FMIS CoP Meetings, FMIS and Open Budget Data, and FMIS Study.
- Useful Links:** A list of external links related to FMIS activities and resources.
- Knowledge Products:** A section featuring various tools and maps, including the FMIS Rapid Assessment Toolkit v2, FMIS & Open Budget Data Study, FMIS Data Mapper, and FMIS World Map.
- Seminars / Workshops:** A list of upcoming events.

At the bottom left is a sidebar for "Seminars / Workshops" and "FMIS Knowledge Sharing and Learning Events".

Maj 2014.

34

Mapa podataka o FMIS-ovima

Mapa podataka o FMIS-ovima na Google Maps

The screenshot shows a Google Map displaying project locations around the world. Each location is marked with a yellow pin and a small info box containing project details. Some examples include:

- Burkina Faso - P00391 [T] Public Sector Reform and Capacity Building Project - Closed Lead: ... Lassere, Catherine M. Approved: 1992-09-08 Status: ... Active Last updated: 2014-06-20 Approval: 1992-09-08 Close: 2014-06-20 Cost (Sm): 11.9 mln. (project documents)
- Rwanda - P07627 [F] Economic Management Support Project Status: ... Active Last updated: 2014-06-20 Approval: 2009-12-17 Close: 2014-12-31 Cost (Sm): more... (project documents)
- Cameroun - P04161 [F] Economic Sector Reform And Capacity Building Project Status: ... Closed Team Lead: ... Amouzou, Alexandre Approved: 2012-03-31 Cost (Sm): 1.6 mln.
- Cape Verde - P05799 [F] Public Sector Reform And Capacity Building Project (II) Status: ... Active Last updated: 2014-06-20 Approval: 1998-11-09 Close: 2012-12-31 Cost (Sm): 6.7 mln. (project documents)
- Comoros - P102376 [F] Economic Governance Technical Status: ... Active Last updated: 2014-06-20 Approval: 2011-03-31 Close: 2014-06-30 Cost (Sm): 5.5 mln. (project documents)
- Congo Dem. Rep. - P04161 [T] Economic Sector Reform And Capacity Building Project Status: ... Active Team Lead: ... Makombe, Jean Marie Approved: 2008-06-22 Closing: 2012-06-30 Cost (Sm): 13.0 mln. (project documents)

At the bottom left is a sidebar for "Seminars / Workshops" and "FMIS Knowledge Sharing and Learning Events".

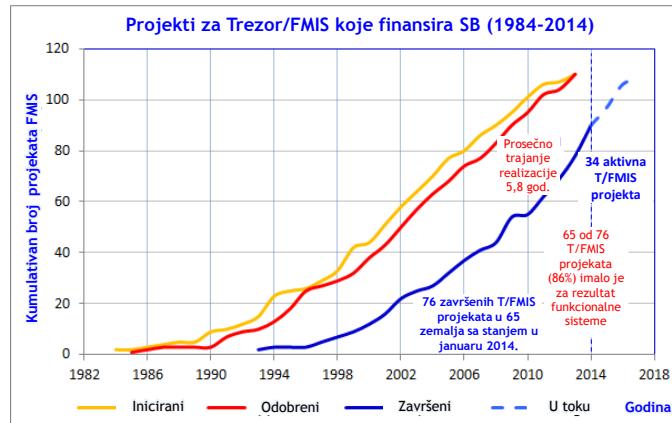
Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

35

FMIS projekti

Od 1984. godine Grupa SB je finansirala 110 završenih i aktivnih projekata u 65 zemalja u ukupnom iznosu preko 2,8 milijardi USD
 (Ukupna vrednost projekata: 4,2 milijarde USD)
 u januaru 2014. godine

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

36

Baza podataka FMIS-a

World Bank's Experience with Financial Management Information System (FMIS) Projects
 1984 - 2014

Updated in Jan 2014

FMIS Database >>>		121 T/F projects = 76 Closed + 34 Active + 11 Pipeline in 65 countries
Please select a project from the list to display relevant datasheet ▾		
P132881 [A] Gambia, The : GM-Integrated Financial Management and Information System Project		
Project Data	Region	Africa
	Project ID	P132881
	Project Name	GM-Integrated Financial Management and Information System Project
	Web Link to Project Data/Files	http://www.worldbank.org/projects/P132881?lang=en
	Project Status	Active
	Team Lead	De Kleine Feige, Annette I.
	Sector Board	Economic Policy
Timeline	Concept Review Date	11-Apr-13
	Appraisal Start Date	10-Jul-13
	Approval Date	20-Sep-13
	Effective (Actual)	17-Dec-13
	Mid-Term Review Date	-
	Closing Date (Original)	30-Jun-18
	Closing Date (Actual)	30-Jun-18
	Total Duration (years)	5.2
Cost	Project Cost (Actual) (USD m)	5.000
	Total ICT Cost (USD m)	3.000
	Total FMIS ICT Cost (USD m)	?
FMIS solution	System Category (T/F)	FMIS (B + T)
	T/F Abbreviation	IFMIS
	T/F System Name	Integrated Financial Management Information System
	T/F Web Link	http://www.mof.gov.gm/index.php?option=com_content&view=article&id=111
	T/F Status	Implementation in progress
	T/F Operational since	0
	T/F Scope	Central + Local Levels
	T/F Type	Existing T/F improved or expanded
	T/F ICT Architecture	Web-based (centralized; supporting decentralized operations)
	T/F Application Software Type	Commercial off-the-shelf Software (COTS)
	T/F Application Software	CS (Epicor)

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

37

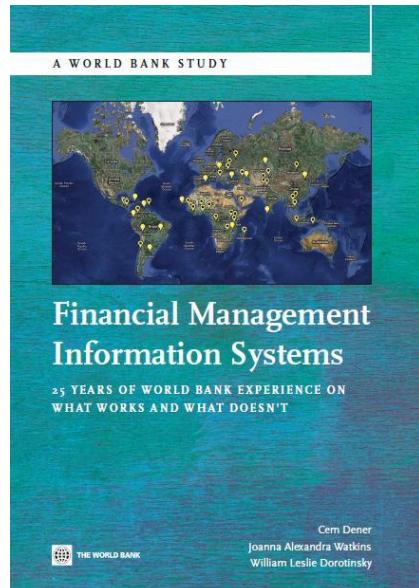
Informacioni sistemi za upravljanje finansijama

25 godina iskustva Svetske banke o tome šta funkcioniše a šta ne¹

April 2011.

U vezi sa razvojem nove baze podataka FMIS-a Svetske banke u 2010. godini, ova studija Svetske banke pokušava da identifikuje trendove u dizajniranju i realizaciji FMIS rešenja u projektima koje je finansirala Svetska banka (1984-2010) i da podeli uočena/prijavljena postignuća, izazove i pouke sa zainteresovanim stranama (dostupna je na devet jezika).

¹ Cem Dener, Joanna A. Watkins i William L. Dorotinsky, "Informacioni sistemi za upravljanje finansijama: 25 godina iskustva Svetske banke o tome šta funkcioniše a šta ne", studija Svetske banke, april 2011.

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

38

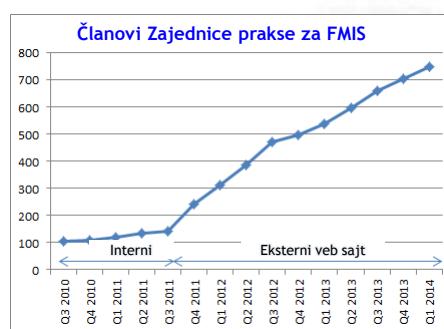
Članovi Zajednice prakse za FMIS

- Ukupan broj članova Zajednice prakse za FMIS (na dan 30. marta 2014): **751**
- **502** člana (67%) iz 121 ekonomije + **249** članova (33%) u DC
- Funkcioneri u vladinom sektoru: **335** Osoblje SB: **296** Razvojni partneri i konsult.: **120**
- Imena, položaji i organizacije članova Zajednice prakse objavljeni su na web sajtu.

Uloge u Zajednici prakse za FMIS	Članovi	Centrala	CO
Ekonomije	335	2	333
Osoblje Grupe SB i konsultanti	296	205	91
Razvojni partneri	38	19	19
Konsultanti (eksterni)	82	23	59
Ukupno	751	249	502

Članovi 33,2% 66,8%
koji predstavljaju 121 ekonomiju

Eksterni članovi 546

Maj 2014.

FMIS i transparentni budžetski podaci

39

www.worldbank.org/publicfinance/fmis

Hvala !

<https://eteam.worldbank.org/fmis>